

**Bank Spółdzielczy
w Kielcach**

RAPORT ROCZNY 2017

Szanowni Państwo,

Mamy zaszczyt przedstawić Państwu Raport Roczny z działalności Banku Spółdzielczego w Kielcach w 2017 roku. Rok 2017 był rokiem szczególnym ze względu na uwarunkowania zewnętrzne, mające bezpośredni wpływ na bieżącą działalność Banku. Nowe regulacje nadzorcze a także przynależność do Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości S.A., wpłynęły na konieczność zmian w systemie zarządzania Bankiem.

Przykładaliśmy szczególną uwagę do realizacji strategicznych celów Banku, jakimi są bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów oraz budowa silnej kapitałowo i wiarygodnej instytucji finansowej.

Na wszystkich poziomach i obszarach działalności priorytetem było oferowanie Klientom najwyższej jakości usług i kompleksowej obsługi.

Staraliśmy się być dobrym i odpowiedzialnym partnerem Samorządów. Angażowaliśmy się w życie społeczno-kulturalne lokalnych środowisk, wspierając je finansowo w ramach posiadanych możliwości.

Prezentując niniejszy raport składamy podziękowanie Wszystkim, którzy przyczynili się do umocnienia i rozwoju Banku, jako liczącej się instytucji finansowej w Regionie Świętokrzyskim i w Polsce. Naszym Klientom dziękujemy za zaufanie i zapewniamy, że ich potrzeby na usługi bankowe stanowią dla nas ciągłe wyzwanie, któremu, jak dotychczas, postaramy się sprostać.

Prezes Zarządu

Stanisław Matejkiewicz

Przewodniczący Rady

Krzysztof Orkisz

STAN CZŁONKÓW I FUNDUSZU UDZIAŁOWEGO W BS KIELCE W 2017 ROKU

		Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Dynamika %
1	Liczba członków	9 142	8 812	96,39 %
2	Fundusz udziałowy (w tys. zł.)	3 960	3 757	94,87 %
3	Wartość udziału na jednego członka (w zł.)	433	426	98,38 %

WSKAŹNIKI CHARAKTERYZUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ BS KIELCE W 2017 ROKU W TYS. ZŁ.

		Stan na początek roku	Stan na koniec roku	Dynamika %
1	Suma bilansowa	825 484	898 301	108,82 %
2	Fundusze własne brutto	58 848	60 038	102,02 %
3	Fundusze własne netto	58 986	60 214	102,08 %
4	Kredyty ogółem w tym:	494 985	533 231	107,73 %
4.1	Kredyty dla rolników indywidualnych	42 941	38 673	90,06 %
4.2	Kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych	71 758	71 856	100,14 %
4.3	Kredyty dla spółek prywatnych i spółdzielni	112 810	112 300	99,55 %
4.4	Kredyty dla jednostek budżetowych	181 594	221 504	121,98 %
4.5	Kredyty dla instytucji niekomercyjnych	987	809	81,97 %
4.6	Kredyty i pożyczki dla osób prywatnych	84 895	88 089	103,76 %
5	Depozyty ogółem w tym:	750 505	826 820	110,17 %
5.1	Bieżące	489 318	545 338	111,45 %
5.2	Terminowe	261 187	281 482	107,77 %
6	Przychody ogółem	38 006	42 136	110,87 %
7	Koszty ogółem	35 273	39 576	112,20 %

BILANS BANKU AKTYWA 2017 R.

	Aktywa	Stan na koniec roku:	
		bieżącego	ubiegłego
I	Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	15 914 060,27	15 276 951,79
	1. W rachunku bieżącym	15 914 060,27	15 276 951,79
	2. Rezerwa obowiązkowa	0,00	0,00
	3. Inne środki	0,00	0,00
II	Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	0,00	0,00
III	Należności od sektora finansowego	163 624 241,47	136 920 509,86
	1. W rachunku bieżącym	13 241 465,88	60 308 939,47
	2. Terminowe	150 382 775,59	76 611 570,39
IV	Należności od sektora niefinansowego	293 573 257,78	303 940 482,73
	1. W rachunku bieżącym	53 839 432,54	63 870 490,04
	2. Terminowe	239 733 825,24	240 069 992,69
V	Należności od sektora budżetowego	221 580 081,05	181 650 916,72
	1. W rachunku bieżącym	64 657,01	0,00
	2. Terminowe	221 515 424,04	181 650 916,72
VI	Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0,00	0,00
VII	Dłużne papiery wartościowe	174 055 295,80	159 947 331,40
	1. Banków	174 055 295,80	159 947 331,40
	2. Budżetu Państwa i budżetów terenowych	0,00	0,00
	3. Pozostałe	0,00	0,00
VIII	Udziały lub akcje w jednostkach zależnych	0,00	0,00
	1. W instytucjach finansowych	0,00	0,00
	2. W pozostałych jednostkach	0,00	0,00
IX	Udziały lub akcje w jednostkach współzależnych	0,00	0,00
	1. W instytucjach finansowych	0,00	0,00
	2. W pozostałych jednostkach	0,00	0,00
X	Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych	0,00	0,00
	1. W instytucjach finansowych	0,00	0,00
	2. W pozostałych jednostkach	0,00	0,00
XI	Udziały lub akcje w innych jednostkach	6 662 576,23	6 151 022,25
	1. W instytucjach finansowych	6 345 376,23	5 772 022,25
	2. W pozostałych jednostkach	317 200,00	379 000,00
XII	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	0,00	0,00
XIII	Wartości niematerialne i prawne, w tym:	228 166,45	279 279,07
	- wartość firmy	0,00	0,00
XIV	Rzeczowe aktywa trwałe	16 522 226,52	17 075 342,69
XV	Inne aktywa	3 479 539,43	2 865 256,30
	1. Przejęte aktywa do zbycia	98 490,40	109 402,35
	2. Pozostałe	3 381 049,03	2 755 853,95
XVI	Rozliczenia międzyokresowe	2 661 591,95	1 376 680,46
	1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 372 089,00	975 929,00
	2. Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	289 502,95	400 751,46
XVII	Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy	0,00	0,00
XVIII	Akcje własne	0,00	0,00
SUMA AKTYWÓW		898 301 036,95	825 483 773,27

BILANS BANKU PASYWA 2017 R.

	Pasywa	Stan na koniec roku:	
		bieżącego	ubiegłego
I	Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0,00	7 350,65
II	Zobowiązania wobec sektora finansowego	0,00	164 000,00
	1. W rachunku bieżącym	0,00	0,00
	2. Terminowe	0,00	164 000,00
III	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	723 171 593,34	653 570 916,03
	1. Rachunki oszczędnościowe, w tym:	387 873 795,99	348 948 957,87
	a) bieżące	173 618 895,72	149 054 377,48
	b) terminowe	214 254 900,27	199 894 580,39
	2. Pozostałe, w tym:	335 297 797,35	304 621 958,16
	a) bieżące	272 787 494,83	248 945 287,07
	b) terminowe	62 510 302,52	55 676 671,09
IV	Zobowiązania wobec sektora budżetowego	104 479 710,19	97 897 545,42
	1. Bieżące	98 818 465,22	91 220 634,52
	2. Terminowe	5 661 244,97	6 676 910,90
V	Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0,00	0,00
VI	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
VII	Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych	0,00	0,00
VIII	Fundusze specjalne i inne zobowiązania	4 153 360,66	4 534 860,76
IX	Koszty i przychody rozliczane w czasie	615 199,13	7 027 714,71
	1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	176 231,23	221 057,90
	2. Ujemna wartość firmy	0,00	0,00
	3. Pozostałe rozliczenia międzyokresowe przychodów	438 967,90	6 806 656,81
X	Rezerwy	3 687 350,84	2 039 876,59
	1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 612 134,00	117 000,00
	2. Pozostałe rezerwy	2 075 216,84	1 922 876,59
XI	Zobowiązania podporządkowane	0,00	0,00
XII	Kapitał (fundusz) podstawowy	3 756 600,00	3 960 400,00
XIII	Kapitał (fundusz) zapasowy	52 025 799,02	50 832 387,12
XIV	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	1 244 957,40	1 244 957,40
XV	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	3 010 377,69	2 810 377,69
	1. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	2 822 000,97	2 622 000,97
	2. Pozostałe	188 376,72	188 376,72
XVI	Zysk (strata) z lat ubiegłych	99 564,00	0,00
XVII	Zysk (strata) netto	2 056 524,68	1 393 386,90
XVIII	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	0,00	0,00
	SUMA PASYWÓW	898 301 036,95	825 483 773,27
	Współczynnik wypłacalności	14,28%	14,34%

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT 2017 R.

	Treść informacji	Stan okresu:	
		bieżącego	ubiegłego
I	Przychody z tytułu odsetek	28 333 972,84	26 086 377,54
	1. Od sektora finansowego	2 071 424,12	1 690 886,22
	2. Od sektora niefinansowego	18 622 872,93	17 946 794,95
	3. Od sektora budżetowego	5 050 776,30	4 910 888,28
	4. Z papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	2 588 899,49	1 537 808,09
II	Koszty odsetek	4 987 876,98	4 405 891,83
	1. Od sektora finansowego	414,05	812,24
	2. Od sektora niefinansowego	4 167 474,48	3 713 698,66
	3. Od sektora budżetowego	819 988,45	691 380,93
III	Wynik z tytułu odsetek (I-II)	23 346 095,86	21 680 485,71
IV	Przychody z tytułu prowizji	7 691 686,14	7 924 099,45
V	Koszty prowizji	641 700,81	552 573,83
VI	Wynik z tytułu prowizji (IV-V)	7 049 985,33	7 371 525,62
VII	Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych o zmiennej kwocie dochodu	36 371,98	20 069,00
	1. Od jednostek zależnych	0,00	0,00
	2. Od jednostek współzależnych	0,00	0,00
	3. Od jednostek stowarzyszonych	0,00	0,00
	4. Od pozostałych jednostek	36 371,98	20 069,00
VIII	Wynik operacji finansowych	4 395,02	456 790,25
	1. Papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi	3 575,00	463 560,00
	2. Pozostałych	820,02	-6 769,75
IX	Wynik z pozycji wymiany	156 236,67	149 055,72
X	Wynik z działalności bankowej	30 593 084,86	29 677 926,30
XI	Pozostałe przychody operacyjne	711 702,76	552 194,59
XII	Pozostałe koszty operacyjne	503 246,15	584 917,78
XIII	Koszty działania banku	22 350 387,54	22 741 143,06
	1. Wynagrodzenia	12 763 170,59	12 848 638,86
	2. Ubezpieczenia i inne świadczenia	2 857 904,90	2 800 402,38
	3. Inne	6 729 312,05	7 092 101,82
XIV	Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	1 257 749,64	1 480 548,07
XV	Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	9 796 374,55	4 813 047,10
	1. Odpisy na rezerwy celowe i na ogólne ryzyko bankowe	9 796 374,55	4 813 047,10
	2. Aktualizacja wartości aktywów finansowych	0,00	0,00
XVI	Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	5 163 392,94	2 123 023,02
	1. Rozwiązanie rezerw celowych i rezerw na ogólne ryzyko bankowe	5 163 392,94	2 123 023,02
	2. Aktualizacja wartości aktywów finansowych	0,00	0,00
XVII	Różnica wartości rezerw i aktualizacji (XV-XVI)	4 632 981,61	2 690 024,08
XVIII	Wynik działalności operacyjnej	2 560 422,68	2 733 487,90
XIX	Wynik operacji nadzwyczajnych	0,00	0,00
	1. Zyski nadzwyczajne	0,00	0,00
	2. Straty nadzwyczajne	0,00	0,00
XX	Zysk (strata) brutto	2 560 422,68	2 733 487,90
XXI	Podatek dochodowy	503 898,00	1 340 101,00
XXII	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	0,00	0,00
XXIII	Zysk (strata) netto	2 056 524,68	1 393 386,90

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W KIELCACH

BESKIDZKI SPÓŁDZIELCZY ZWIĄZEK REWIZYJNY - firma audytorska nr 1712
32-650 Kęty ul. Jana III Sobieskiego 16, KRS 0000218149, NIP 549-10-49-187

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Dla Zgromadzenia Przedstawicieli i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Kielcach.

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego rocznego sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Kielcach z siedzibą w Kielcach przy ulicy Złotej 9, na które składają się: bilans sporządzony na dzień 31.12.2017 r., pozycje pozabilansowe, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale własnym i rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. oraz informacja dodatkowa obejmująca wprowadzenie i dodatkowe informacje i objaśnienia (dalej „sprawozdanie finansowe”).

Odpowiedzialność Zarządu Banku i osób sprawujących nadzór za sprawozdanie finansowe

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity- Dz.U. z 2018 r. poz. 345) (dalej „Ustawa o rachunkowości”), wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa, a także statutem banku. Zarząd jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, zarząd banku i oraz członkowie rady nadzorczej banku są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o tym, czy sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Banku zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- 1) ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 roku poz. 1089) (dalej „Ustawa o biegłych rewidentach”),
- 2) Krajowych Standardów Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. z późn. zm.,
- 3) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE L 158 z 27.05.2014, str. 77 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 11.06.2014, str. 66) (dalej „Rozporządzenie 537/2014”).

BESKIDZKI SPÓŁDZIELCZY ZWIĄZEK REWIZYJNY - firma audytorska nr 1712

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W KIELCACH

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania
finansowego Banku Spółdzielczego w Kielcach

Regulacje te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Celem badania jest uzyskanie wystarczającej pewności co do tego czy sprawozdanie finansowe jako całość zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych oraz nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta zawierającego naszą opinię.

Wystarczająca pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z powyżej wskazanymi standardami zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników, podjęte na podstawie tego sprawozdania finansowego. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia powstałego na skutek oszustwa jest wyższe niż ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia powstałego na skutek błędu, ponieważ może obejmować zmywy, fałszerstwo, celowe pominięcia, wprowadzanie w błąd lub obejście kontroli wewnętrznej i może dotyczyć każdego obszaru prawa i regulacji, nie tylko tego bezpośrednio wpływającego na sprawozdanie finansowe.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez Bank sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Banku. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez Zarząd Banku wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności badanego Banku ani efektywności lub skuteczności prowadzenia spraw Banku przez Zarząd Banku obecnie lub w przyszłości.

Istotność

Koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie finansowe, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta. W związku z powyższym wszystkie opinie, oświadczenia i stwierdzenia zawarte w sprawozdaniu biegłego rewidenta z badania są wyrażane z uwzględnieniem jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i zawodowym osądem biegłego rewidenta.

Istotność ogólną dla badanego sprawozdania finansowego ustaliliśmy na poziomie 2% sumy bilansowej badanego sprawozdania. W roku 2017 dla Banku istotność ta wyniosła 17 966,00 tys. zł.

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W KIELCACH

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania
finansowego Banku Spółdzielczego w Kielcach

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania. Opinia jest spójna z dodatkowym sprawozdaniem dla Komitetu Audytu wydanym z dniem niniejszego sprawozdania z badania.

Podczas badania zgodnego ze standardami badania stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i szacujemy ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może dotyczyć zmywu, fałszerstwa, celowych pominięć, wprowadzenia w błąd lub obejścia kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosownej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Banku;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Banku;
- wyciągamy wniosek na temat odpowiedniości zastosowania przez Zarząd Banku zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, które mogą poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Banku do kontynuacji działalności. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Bank może zaprzestać kontynuacji działalności;
- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia oraz czy sprawozdanie finansowe przedstawia będące ich podstawą transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Komunikujemy się z Komitetem Audytu odnośnie, między innymi, do planowanego zakresu i czasu przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleń badania, w tym wszelkich znaczących słabości kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania. Składamy Komitetowi Audytu oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz komunikujemy wszystkie powiązania i inne sprawy, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o zastosowanych zabezpieczeniach. Spośród spraw komunikowanych Komitetowi Audytu ustaliliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres i dlatego uznaliśmy je za kluczowe sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają publicznego ujawnienia na ich temat lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że kwestia nie powinna być komunikowana w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje przeważąby korzyści dla interesu publicznego takiego ujawnienia.

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W KIELCACH

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Kielcach

Niezależność

W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident i firma audytorska pozostawali niezależni od jednostki zgodnie z przepisami Ustawy o biegłych rewidentach, Rozporządzenia 537/2014 oraz zasadami etyki zawodowej przyjętymi uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zabronione przepisami art. 136 Ustawy o biegłych rewidentach oraz art. 5 ust. 1 Rozporządzenia 537/2014.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania sprawozdania finansowego Banku uchwałą Rady Nadzorczej nr 5/XI/2017 z dnia 16.11.2017 r.

Sprawozdania finansowe jednostki badamy nieprzerwanie począwszy od roku obrotowego zakończonego dnia 31.12.1997 roku; to jest przez 21 kolejnych lat.

Najbardziej znaczące rodzaje ryzyka

W trakcie przeprowadzonego badania zidentyfikowaliśmy poniżej opisane najbardziej znaczące rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym spowodowanego oszustwem oraz opracowaliśmy stosowne procedury badania dotyczące tych rodzajów ryzyk. W przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne dla zrozumienia zidentyfikowanego ryzyka oraz wykonanych przez biegłego rewidenta procedur badania, zamieściliśmy również najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka.

Opis rodzaju ryzyka istotnego zniekształcenia	Procedury biegłego rewidenta w odpowiedzi na zidentyfikowane ryzyko
ryzyko kredytowe - utrata wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom	<p>Poddaliśmy analizie działanie procesu tworzenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących wartości należności kredytowych oraz dokonaliśmy oceny systemu kontroli w tym procesie, w tym kontroli automatycznych w systemach IT Banku, biorąc pod uwagę także możliwe obejścia kontroli.</p> <p>W ramach przeprowadzonych procedur dokonaliśmy uzgodnienia bazy należności kredytowych z księgami rachunkowymi Banku w celu potwierdzenia kompletności ujęcia należności kredytowych będących podstawą tworzenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących odsetki, jak również wartości tych rezerw i odpisów.</p> <p>Dla wybranych ekspozycji kredytowych zweryfikowaliśmy czy nie wystąpiły przesłanki utraty wartości na dzień bilansowy.</p> <p>Dla ekspozycji innych niż w kategorii „normalne”, na podstawie próby, dokonaliśmy weryfikacji prawidłowości</p>

BESKIDZKI SPÓŁDZIELCZY ZWIĄZEK REWIZYJNY - firma audytorska nr 1712

4

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W KIELCACH

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Kielcach

	wyliczenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących oraz przeanalizowaliśmy wycenę zabezpieczeń wykorzystanych w procesie tworzenia rezerw celowych.
--	---

Informacja o przestrzeganiu regulacji ostrożnościowych

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za przestrzeganie obowiązujących regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach, w szczególności za prawidłowe ustalenie współczynników kapitałowych.

Współczynnik kapitałowy na dzień 31 grudnia 2017 r. został zaprezentowany w Informacji dodatkowej i przy uznanych kapitałach własnych w wysokości 60 214 033,07 zł łączny współczynnik kapitałowy wynosi 14,28%.

Naszym obowiązkiem jest poinformowanie w sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego, czy Bank przestrzega obowiązujących regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach, w szczególności czy Bank prawidłowo ustalił współczynniki kapitałowe. Dla potrzeb niniejszej informacji za odrębne przepisy rozumiemy Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, z późn. zm. ("CRR"), Prawo bankowe.

Celem badania sprawozdania finansowego nie jest przedstawienie opinii o przestrzeganiu obowiązujących regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach wymienionych powyżej, w szczególności o prawidłowym ustaleniu współczynników kapitałowych i opinii takiej nie formułujemy. W oparciu o wykonaną przez nas pracę informujemy, że nie stwierdziliśmy:

- przypadków nieprzestrzegania przez Bank w okresie od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. obowiązujących regulacji ostrożnościowych, określonych w odrębnych przepisach wymienionych powyżej,
- nieprawidłowości w zakresie ustalenia przez Bank na dzień 31 grudnia 2017 r. współczynników kapitałowych zgodnie z odrębnymi przepisami wymienionymi powyżej, które miałyby istotny wpływ na sprawozdanie finansowe.

Oświadczenie na temat świadczenia usług niebędących badaniem sprawozdania finansowego

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy innych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych na rzecz Banku oraz że nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zakazane na mocy art. 5 ust.1 Rozporządzenia UE oraz art.136 Ustawy o biegłych rewidentach.

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W KIELCACH

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania
finansowego Banku Spółdzielczego w Kielcach

Opinia

Naszym zdaniem, załączone roczne sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej banku na dzień 31.12.2017 r., oraz jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r., zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo, zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości, prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi jednostką przepisami prawa i statutem banku.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności

Nasza opinia o sprawozdaniu finansowym nie obejmuje Sprawozdania z działalności.

Zarząd Banku oraz członkowie rady nadzorczej są odpowiedzialni za sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z przepisami prawa.

Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach było wydanie opinii, czy sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z przepisami prawa oraz, że jest ono zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym. Naszym obowiązkiem było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotne zniekształcenia oraz wskazanie, na czym polega każde takie istotne zniekształcenie.

Ponadto zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r., poz. 128, z późn. zm.), naszym obowiązkiem było zbadanie informacji finansowych zawartych w Sprawozdaniu z działalności Banku wymaganych w art. 111a ust. 1 i 2 Prawa bankowego.

Naszym zdaniem sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i jest zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym.

Ponadto oświadczamy, iż w świetle wiedzy o banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego, nie stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotnych zniekształceń.

Irena Kantorska

Kluczowy Biegły Rewident nr w rejestrze 9867

działający w imieniu Beskidzkiego Spółdzielczego Związku Rewizyjnego- firma audytorska nr 1712.

Kęty, dnia 02 marca 2018 r.

BESKIDZKI SPÓŁDZIELCZY ZWIĄZEK REWIZYJNY - firma audytorska nr 1712

6